

EU:N TEKOÄLYASETUKSEN KANSALLISEN TOIMEENPANON TYÖRYHMÄ, 3. KOKOUS

Aika	perjantai 7.6.2024 klo 13.15–15.15
Paikka	Aleksanterinkatu 4 TEM, neuvotteluhuone A321 Keino
Läsnä	Sami Kivivasara, TEM (pj.) Antti Helin, VM (vara-pj) Merja Mustonen, STM Kirsi Miettinen, LVM Aino Salmi, SM Emma Patovuori, SM Victor Nyberg, OKM Outi Äyräs-Blumberg, STM Anna-Mari Wallenberg, VM Amanda Mäkelä, OM Nathalie Dahl, TEM (sihteeristö) Lasse Laitinen TEM (sihteeristö) Eerika Hällström, TEM (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Kokous todettiin alkaneeksi kello 13.16.

2. Pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja käytiin läpi ja hyväksyttiin.

3. Perus- ja ihmisoikeuksia valvovan viranomaisen nimeäminen (OM, Amanda Mäkelä)

Kansallisista perusoikeusviranomaisista ja –elimistä oli pidetty palaveri 30.5. Keskeisinä kysymyksinä nyt kokouksessa nousi esille, löytyykö näitä perusoikeusviranomaisia muilta kuin oikeusministeriön hallinnonaloilta, ja onko asetus suoraan sovellettavaan oikeutta sellaisenaan, vai tarvitseeko kansallista lainsäädäntöä esimerkiksi tiedonsaantioikeuksiin.

Lähtökohtainen suunnitelma on aluksi ilmoittaa perusoikeusviranomaisista ilman uusia kansallisia säädöksiä. Seuraavissa vaiheissa arvioidaan, tuleeko valtuuksia täydentää. Voidaan tiedustella myös komissiolta, kuinka laajana kenttänä perusoikeuksien valvonta ymmärretään asetuksessa.

Työryhmän jäsenille annettiin toimeksiantona selvittää oman ministeriön hallinnonalalta mahdolliset perusoikeusviranomaiset.

4. Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen, muistioloituksen läpikäynti

Keskusteltiin viranomaistoiminnan organisoiminnin periaatteista. Kaikkien nykyisten markkinavalvontaviranomaisten on hyvä olla ja tulee olla myös tekoälyasetusta valvovia viranomaisia. Valvontaan luo haasteita järjestelmät, joiden käyttötarkoitus leviää usealle viranomaiselle. Viranomaisten toimivalta-rajat tulee olla kuitenkin selkeät, sillä asiaan liittyy lainsäädäntöä. Kaikkien viranomaisten välillä tulee olla yhteistyötä, jota tulee myös rakentaa. Kaikilla valvontaviranomaisilla on myös neuvontavelvoite. Asetuksella tuodaan markkinavalvonta-asetus koskettamaan kaikkia tekoälyjärjestelmiä.

Tarvitaan viranomainen, jonka erityistehtävä on tukea muita, mutta tähän tarvitaan resursseja. Keskitetyn yhteyspisteen rooliin tulee kuulua postitoimiston lisäksi ainakin alkuun myös tuen tarjoamista. Keskitetyn yhteyspisteen yhteydessä keskusteltiin myös seuraamuksien keskittämisestä ja hajauttamisesta. Tarkoittaisiko hajautettu valvonta myös seuraamuksien hajottamista jokaiselle valvovalle viranomaiselle, jolloin kaikilla pitäisi olla oma kollegio.

Keskusteltiin siitä, että testiympäristöön tulisi osallistua kaikkien tarpeellisten markkinavalvontaviranomaisten. Testiympäristöjä voidaan perustaa tarpeen mukaan myös useampi resurssien puitteissa, jos tahdotaan erikoistua johonkin alaan. Testiympäristöillä voi olla tällöin eri vetovastuulliset.

Keskusteltiin erilaisista valvontamalleista viranomaistoiminnalle. Parhaiten käytyyn keskusteluun osui malli, jossa on "siilot", joissa viranomaiset hoitavat omat vastuunsa, ja tukea antaa jokin nimetty toimija. Mallin tulee olla sellainen, jota on mahdollisuus muokata tulevaisuudessa.

Työryhmän jäsenille annettiin toimeksianto selvittää ministeriöidensä kantaa valvontamallista, sekä selvittää ehdotuksia keskitetystä viranomaisesta.

5. Avoinna olevien tehtävien tilanne

Työryhmästä on tarkoitus julkaista tiedote seuraavalla viikolla. Viestintä- ja sidosryhmätyön suunnitelmaa ei ole vielä tehty.

6. Muut asiat

Tekoälyneuvostoon nimetään edustajaksi Maria Rautavirta, LVM ja varaedustajana Antti Helin, VM. Komiteaan nimetään edustajaksi Maria Hauptmann, TEM (1.8. alkaen) ja Antti Helin, VM.

Komissio on laittanut tiedoksi, mitkä virstanpylväät on saavutettava ensimmäisen 12 kuukauden aikana (AI Act - key milestones in the first 12 months).

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 14.6.2024 ja 28.6.2024 TEM:n tiloissa Aleksanterinkatu 4:ssä sekä Teamsissä.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15.25.